

menniska är hel, i sin lefnadsställning icke är en annan än i sin öfvertygelse. Så komma visserligen tider, då människor inhumant isoleras från hvarandra; men ju grundligare detta skett, desto lättare skall hvar och en på djupet finna den sammanbindande haken hos sig sjelf, och gemensama sträfvanden skola åter förena de åtskilda. Men blotta behovet att lefva kan icke gälla för ett sådant sträfvande; tvärtom visar erfarenheten, att behovet att dö utgör ett sannare band för human samlefnad.

10 Helsa Gubben Tengström med tacksägelse för brefvet, som snart skall besvaras. Kellgren likaså. Äfven Fredrik hedersvännen med d:o tacksägelser för Qvarteret. Andra gynnare och vänner efter lägenhet.

Tack sjelf för tillbudet af logis, kameler och kareter. Mitt öde blir icke detta lysande. Lef Väl!

Snellman.

27 Nov. 1848.

20 **145** J. V. SNELLMAN – A. H. A. KELLGREN 9.XII
1848
HUB, Kellgreniana

Kuopio d. 9 December 1848.

Broder Kellgren!

30 Jag skulle gerna velat utan särskild anledning önska Dig ett upprigtigt Välkommen! till fäderneslandet – men Din goda välvilja har förekommit mig; hvartill jag gerna medger att jag lemnat den god tid, emedan mina skriftliga beteenden så illa följa mitt uppsåt. Jag kan dock säga, att jag engång gjort försök till det bättre, då jag nemligen i Helsingfors af ångbåtens kanon påminntes att gå ned till hamnen, för att möta Dig. Tidningarne, hvilka sedan företrädde kanonens ställe, hafva så litet ljud i mina öron, att deras påminnelse blef för svag. Räkna det oakadt mig bland de många, som af Din hemkomst väntat godt för det allmänna, och hvilka den gläder.

40 Tack för brefven och mig rörande notiser. Din välvilliga farhåga för dessas inverkan var icke grundad; ty det förhåller sig med dem, som sagdt var om Tidningarne. Blott för sakens skuld hade jag önskat tala ett par ord med Tit. Schultén om hans insinuation; men besvärsvägen äcklade mig såsom troligen utan rättelse.

Ditt och öfriga vänners deltagande för Litteraturbladets framtid är godt. Jag hade redan på Lönnrot's uppmaning beslutat mig till dess fortsättande, i synnerhet som prokrastination gjorde det omöjligt att hinna erhålla hans bifall till dess nedläggande. Min behållning af bladet har varit 130 à 140 Rubel Silfver. Deraf är kinkigt meddela honorarier – i mina skor. Dock har jag här betalt för öfversättningar 5 Rubel Silfver per ark.

50 Skralt har det gått med innehållet. Men det är icke heller lätt att träffa det rätta. Utan egenkärlek tror jag, att det skall blifva Eder än svårare. Den gamla planen med ny redaktion duger icke. Hvad som skall sättas i stället, vet jag ej. Dessutom är Elmgren blott abstrakt, utan vana att leta tillsamman några data eller taga anledning af något förhandenvarande. Om icke sednaste tid, lika mycket inverkat på Dina litterära intressen, som på Ditt menskliga jag, så tror jag icke heller Du

har lust att breda ut Dig åt flera håll. Cygnæus är för denna allmänhet aldeles opraktisk. Europæus har sitt gifna ämne. – Med ett ord: jag vill för sakens skuld och för Eder gerna lemna bladet – men betänk väl, hvarmed det skall lyftas, så att saken deraf har båtnad, och Ni sjelfva icke förderf. Den som under närvarande Censyrtvång, godtycke och uselhet, icke helt och hållet skrifv^{it} <***> sig, får se sig om. För vetenskap<ligt> folk kan ett blad icke skrivas; och den stora allmänheten lefver icke af abstrakt vetande. Det enda håll, hvartåt något borde kunna ske, har i Suometars 200 prenumeranter ett nedslående spår. Att göra Litter<atur> Bladet Finskt, vore i min tanke den bästa utvägen, om blott någon Redaktion med *Finsk stil* och med för denna nödiga tankar funnes att tillgå. 10

Fråga, hvad Frenckell & Son månne begära för tryckningen. Dennas flyttning från det typografiska eländet härstädes vore en önskelig öfvergång. De Dina äro friska och sunda.

Broderligen
Joh. Vilh. Snellman

P. S. Tala med Morgonbladet och H<elsing>fors Tid<inga>r för Litteraturbladets annonserande. Helsa båda vänligast och tacka. Likaså Fr. Tengström, till hvilken jag icke heller nu hinner skriva, Cygnæus, Ingman, Sirelius. 20

146 J. V. SNELLMAN – J. J. TENGSTROM 9.XII 1848 *HUB, Kellgreniana*

Kuopio d. 9 December 1848.

Vördade Farbror! 30

Hjertligt tackar jag för deltagande brefvet, med hvars besvarande jag så länge dröjt.

Inga mot denna förhoppning talande underrättelser låta mig tro, att den envisa frossan nu för alltid vikit. Detta lyckliga resultat af res<an> och Kellgrens hemkomst reparerar med en förnöjd vinter den så mulna och tråkiga sommarn. Skulle jag vara en af Farbrors döttrar – så skulle väl inga ungherrsvisiter oroa för min skuld, men jag skulle ligga åt Pappa att hålla en häst och med dess tillhjälp ersätta de vanliga promenaderna, då alltid något ungt sinne, Frus eller Döttrars vore med. Upprigtigt, skulle icke också de behöfva mera frisk luft än hufvudstadsvintern plär bestå? Det vore också för en vinter en god diversion – och för nästa ett behof. 40

Genom bref af Kellgren har jag fått del af hvarjehanda Patrum yttranden om min Akademiska lämplighet. Endast Prof. Schulténs retade mig smått till en besvärsskrift, emedan det innehöll en modlös, mångtydig insinuation. Men förnämligast den öfvertygelse, att föga rättelse kunde vinnas, och att dock nära ingen förhoppning för mig finnes, kom mig att anse saken så, som troligen rätt är, att nemligen Votanten tyckte sig vara rätt fin, der han var rätt grof, och att hans bristande vetande icke bör förbittra. 50

Med min framtid vet jag icke så noga, hvad det skall blifva. Jag har redan så länge lekt dermed, att jag nu är orolig för den kortaste tid, som fördröjer ett bestämdt steg – kanske också för sjelfva steget. Jag hade bort, då jag icke mera kunde göra min närvarande ställning till en